

«Formalismotik at, arau hauslea da egungo iruditegia»

Hilabete honetan bertan hitzordu garrantzitsu bat izan dute bildumagileek Villabonan. Bertan, 20 bat lagun biltzen dira eta bildutako azken pegatinak aztertzen dituzte. Elkarrekin errazagoa da batzuk kokatzea eta informazioa trukatzeko. Nabarmentzen duenez, mundu honetan internet izan da benetako iraultza, bai aleak lortzeko orduan, bai informazioa lortzekoan. Izan ere, dituen 30.000 pegatinekin batera hamaika dokumentu, idatzi, fanzin eta eskuorri gordetzen joan da, hain zuzen ere, beharrezko dokumentazioa egin ahal izateko. Orain, Lazkao beneditarren artxiboarekin kontaktuan dago horietako lan batzuk hara bideratzeko.

Orain Basaurin erakusten ditu emakumeen borroken pegatinak, hortik Ermura joango da eta handik Anoetara. Azaroaren 25a gertu dago, material iturri bat izango da pegata bildumagileentzat, eta emakumeen borroken historiaren beste orrialde bat, pegata formatuan bada ere.

Itziar Bastarrika Madinabeitia argazkilaria da, baita bideogintzan aritua ere. Irudiaren gaineko ikastaro dezente eskaintzen ditu; asteotan, baina, esperimentu berri batekin dabil Arrasateko Emakume Txokoan: Iruditegi, (merchandising) feminista berria sortzen. Ikastaroaren izenak eragin digun jakin-mina asetzeko asmoz oñatiarrarengana jo dugu.

Zein da ikastaroaren helburua?

Iruditegi feminista berria sortzea da helburua. Mod-modan dagoen Do it yourself korronea jarraitzea, azken finean. Oso talde polita osatu dugu 8 emakumek, oso animosoak denak, zer edo zer aterako da hortik. Tailerraren xedea da buruan izan dezakegun horri bidea eman, formatu bat eman, –murala, pegatinak, txapak ala auskalo– eta hura zabaldu eta barreiatzea.

Lokalizatzeaz ere aritzen zara.

Egiten dugun hori gure testuinguruan txertatu nahiko nuke. Bestelako erreferentziei muzin egin gabe, gureak aurkitu ala asmatu nahiko nituzke. Askotan ingelesezko leloak euskaratzen ditugu, baina, seguru ikerketa txiki bat eginda gure inguruan badaudela emakumeek esandako esaldi borobilak ere. Eta ez badaude, asma ditzakegu.

Asko aldatu da iruditegia?

ITZIAR MADINABEITIA

Iruditegi feministak sekulako garapena izan du azken 5 urteetan. Orokorrean denean eman da, formalismotik haratago doa, arau hauslea da. Denetarik dago, hala ere, tradizionalak oraindik badirau. Lehen ez ginen horren abilak guk geuk sortutako irudiak erabiltzeko, kamisetak, txapak... azken urteetan baina iraultza handia eman da. Uda honetan Ondarroako jaietan agertu diren pintadek, adibidez, zeresana piztu

dute. Pankartek ere aldea dute lehengoekin.

Sormenari lekua egiteak onurak ekarri ditu?

Bai, noski. Aberastu da eta gerturatu du. Sormen horri bidea egiteak, jendea gehiago erakartzeaz gainera, satisfazio handiago ematen dio egiten aritzen denari. Ni, adibidez, feminismora hurbildu nintzen, lelo asko urrun, eta nire garaiko aldarrikapenatarako leloak faltan sentitzen nituen. Sormenak hutsune bat bete du, eta, gainera, betegarriagoa egiten du esperientzia bera. oihana.llorente@gaur8.info

Mezulariak

Amaia Agirre

WhatsApp mundua mugitu dezakeela sinestea zaila gertatzen da, baina ingurua kaltetu dezakeela egia ukalezina da. Gero eta arriskutsuago eta kaltegarriago bihurtzen ari da jendea mintzea eta ingurua kakaztea baino zeregin hoberik ez dutenen eskuetan. Ustetzez karaktere batzuen bilduma baino ez den mezu batek minutu bakar batean desitxura dezake gure irudia. Lehen bide bazterreko kontrolei nien izua, baina gaur egun beldur handiagoa eragiten didate bide bazterrean utz zaitzaketen kontrolatzaileen asperdurak. Asperdurak idaztera daramatza. Sortzera eta asmatzera. Sekula idazle izango ez diren protagonista narratzaileak.

Baina zer gara waxapa gabe? Nor gara waxaparen jabe? Amorrua sentitzen dut etxetik mugikorrik gabe atera naizen egunetan umezurtz eta bakarrik sentitzeko arriskuan egon naizelako. Pena ematen dit taberna edo jate-txe batean dauden bi lagunek konpainiarik onena mugikorra izateak. Ordaintzen ez duten afaltiarrez osatuta daude mahai gainak. Euren kasa ez dira lekuz mugitzen, baina mugikorrak dira. Argitsuak dira, azkarrak, leialak. Gure barruei, eskuei eta buruei jaten ematen diete. Eurek gu ez, baina guk behar ditugu. Eta parekoei galdegitera edo kontatzera ausartu ez garena eurei esker jakinaraziko dugu. Gure salbazioa dira. Gure lotsa eta ezezko beldur denen aterpe. Horrelakorik! Haurren esku uztea ez omen da egokia, baina gure esku ahurretan ez daitezela falta!

Detektibe bihurtu gaitu bere funtzionamenduak, eta jarraitzaile gupidagabe erabilerak. Batzuentzat lanari aurea hartzeko modua izan daiteke aldi berean denei

mezu bat bidaltzeko aukera. Beste batzuei, ordea, atzeko lana egiteko tresna irudituko zaie.

Nekatu naiz mezuak birbidaltzen. Salatari lanak eta bozgorailu zerbitzua doan egiteak onura zekarrela zirudien, baina ez da hala. Milaka lagun mugikorretara iritsitako mezu biharamunean gezurtatzen aritu beharra gogorra da, edukia mingarria eta hunkigarria denean bereziki. Botoi bat sakatzeak mundu erdia suntsi dezakeela entzun izan da maiz, baina su pizte honetan ez dago estatuen arteko gatazkarik. Eraikitzen ari garen gizarte anker honen arma berriak dira. Botoi bati eman eta gezur bat zabal dezakezu zure kontaktu guztien artean. Kontakizun interesatu eta maltzur batek tsunamia eragin dezake, eta zabalkunde azkarrak azpian harrapa zaitzake.

Oraindik ere begietara begira egindako aitortzak maite ditut. Eskua luzatuta eskaintzen diren laguntzak. Eta ez begia ateratzera ino esku bakar batekin aktiba daitezkeen lagin hutsak. •